

O B S A H:

1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

2/ ZAVEDENÍ LETNÍHO ČASU V ROCE 2016

3/ ODMĚNY JEDNATELE DAŇOVÉHO NEREZIDENTA (Katarína Dobešová)

4/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK Z DAŇOVÉHO BONUSU

5/ ZÁPOČET OSOB INVALIDNÍCH VE TŘETÍM STUPNI INVALIDITY JEŠTĚ PO DOBU 12 MĚSÍCŮ PO ODEBRÁNÍ INVALIDITY

6/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

7/ OPRAVY CHYB V PŘEDCHOZÍCH ČÍSLECH DIS

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu se ještě věnujeme provedení ročního zúčtování záloh na daň z příjmů za rok 2015, a to hlavně formou odpovědí na nejčastější dotazy. Kromě toho zde najdete postup při provádění srážek z daňového bonusu a výklad Kataríny Dobešové k jednatelům, daňovým nerezidentům.

Podle uzavřené smlouvy mají všichni naši klienti nárok na telefonické konzultace. V případě, že jsou obě poradenské telefonní linky přetíženy a není možné se dovolat, je možno využít i emailové formy dotazu. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na které Vám odpovíme. Písemné odpovědi nejsou součástí uzavřené smlouvy. Odpovědi na zajímavé dotazy, které budou „použitelné“ pro co nejširší okruh našich klientů, najdete v rubrice „odpovědi na dotazy“.

1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

V průběhu roku k nám nastoupil zaměstnanec, který měl v Potvrzení o zdanitelných příjmech vyplněnou řádku 15. – Příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3). Co to pro nás, jako nového zaměstnavatele znamená? Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh, když u nás na soukromé životní pojištění nepřispíváme?

Nově uváděný údaj na ř. 15. Potvrzení o zdanitelných příjmech reaguje na změny v oblasti příspěvků na soukromé životní pojištění, které byly provedeny v zákonu o daních z příjmů od 1. 1. 2015. V § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3 se ve větě první za středníkem uvádí: „*dojde-li před skončením doby 60 kal. měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let k výplatě pojistného plnění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, osvobození zaniká a příjem podle § 6, ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky příspěvků na pojistné, které byly u pojištěného v roce výplaty nebo předčasného ukončení smlouvy a předchozích 10 letech od daně z příjmů osvobozeny*“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec, který si změní pojistnou smlouvu tak, aby umožňovala předčasné výběry, nebo ji úplně zruší, musí po skončení roku, kdy k tomu došlo podat daňové přiznání a jako příjem podle § 6 v něm uvést od daně osvobozené příspěvky zaměstnavatele, které mu byly po 31. 12. 2014 poskytnuty. Údaj na ř. 15. Potvrzení tedy slouží zaměstnanci k tomu, aby věděl, jakou částku má v případě změn nebo zrušení pojistné smlouvy dodanit. Novému zaměstnavateli slouží tento údaj pouze jako informace. Pokud si zaměstnanec smlouvu nezměnil nebo nezrušil, je možné u něho roční zúčtování při splnění ostatních podmínek provést.

Zaměstnanec byl v roce 2015 svědčit u soudu a obdržel za to částku 460 Kč. Z této částky byla údajně sražena zálohová daň. Můžeme tomuto zaměstnanci provést roční zúčtování záloh?

Podle § 38g odst. 2 není povinen daňové přiznání podat poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti pouze od jednoho, anebo postupně od více plátců daně. Váš

zaměstnanec měl více plátců současně, takže je povinen podat daňové přiznání. Soud by mu měl v tomto případě vystavit Potvrzení o zdanitelných příjmech na svědečné. Obdobně si budou muset podat daňové přiznání ti, kteří současně pobírali např. odměnu za výkon funkce ve společenství vlastníků, odměnu neuvolněného zastupitele nebo náhradu za ztrátu na výdělku od pojišťovny za pracovní úraz.

Manžel naší zaměstnankyně je OSVČ a uplatňuje výdaje paušálem. Podle § 35ca si manžel nemůže uplatnit daňové zvýhodnění na děti, proto si je u nás uplatňuje manželka. Její příjem je nízký, takže daňové zvýhodnění dostává formou daňového bonusu. Nyní by si chtěla uplatnit ještě slevu za umístění dítěte (školkovné), ale nemá z čeho slevu uplatnit, protože její daňová povinnost je nulová již díky slevě na poplatníka. Může si uplatnit tuto slevu manžel?

Podle § 35ca zákona o daních z příjmů si poplatník, který uplatní výdaje paušálem a takto uplatněné výdaje činí více než 50% celkového základu daně, nemůže uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Sleva za umístění zde vyjmenována není, takže si ji může manžel uplatnit ve svém daňovém přiznání, pokud ovšem má dostatečně vysoký základ daně...

Jakým způsobem je možné za rok 2015 uplatnit slevu za umístění (školkovné) v případě, že dítě bylo svěřeno do střídavé péče obou rodičů a žije vlastně ve dvou domácnostech?

Slevu za umístění dítěte svěřeného soudem do střídavé nebo společné péče obou rodičů (tzn. na dítě, které bude žít v průběhu roku střídavě ve dvou různých domácnostech), má možnost uplatnit do výše minimální mzdy každý z rodičů (i když výdaje za umístění dítěte budou placeny každým z rodičů pouze po část roku); k obdobné situaci může dojít i při rozvodu manželství, kdy po část roku bude žít dítě s rodiči v jedné domácnosti a po druhou část roku ve dvou oddělených domácnostech. *(odpověď převzata z materiálů Kataríny Dobešové, pracovnice MF ČR)*

Některé pojišťovny (AEGON nebo AXA) ve svých potvrzeních o zaplaceném pojistném za rok 2015 neuvádí větu, která je obsažena ve Sdělení GŘ k uplatňování pojistného... (Finanční zpravodaj č. 5/2015), tj., že „není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy“. Můžeme bez této věty provést roční zúčtování záloh za rok 2015?

Podle § 15 odst. 6 ZDP je možno od základu daně odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na soukromé životní pojištění podle pojistné smlouvy mezi poplatníkem a pojišťovnou za podmínek a zde je mimo jiné uvedeno „*že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy*“. Podle § 38I odst. 1 písm. i) ZDP se nárok na tuto nezdanitelnou částku prokazuje potvrzením pojišťovny o pojistném zaplaceném poplatníkem na jeho soukromé životní pojištění v uplynulém zdaňovacím období. Z těchto dvou paragrafů vyplývá, že pojišťovna by v žádném případě neměla vystavit toto potvrzení v případě, že smlouva umožňuje předčasné výběry. Jestliže jej pojišťovna vystavila, odpovídá za pravdivost a správnost údajů a měla by nést odpovědnost za případné škody, které by vznikly z titulu neoprávněně

vystaveného potvrzení. Takže podle našeho názoru je možné uznat i potvrzení, která neobsahují větu ze Sdělení uvedeného ve Finančním zpravodaji 5/2015.

Obrátila se na nás zaměstnankyně s tím, že v roce 2015 pobírala „Příspěvek na úhradu potřeb dítěte“ a jestli si musí podat daňové přiznání a zahrnout do něho tento příjem?

Podle § 47f zákona 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí je Příspěvek na úhradu potřeb dítěte dávkou pěstounské péče, nárok na něj má nezletilé dítě a vyplácí se osobě pečující. Podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů jsou dávky pěstounské péče, s výjimkou odměny pěstouna, od daně z příjmů osvobozeny. Tzn., že můžete při splnění ostatních podmínek provést u zaměstnankyně roční zúčtování záloh.

Poznámka: v případě pobírání odměny pěstouna podle § 47i a následujících zákona 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí podléhá tato odměna odvodům pojistného na SZ a VZP a dani z příjmů, protože v § 47k téhož zákona se uvádí, že se pro účely daně z příjmů a pojišťovacích zákonů považuje za příjem ze závislé činnosti. Pokud by ten, kdo pobírá odměnu pěstouna ještě pracoval, měl by více plátců současně a musí si sám podat daňové přiznání. Odměna pěstouna patří rovněž do vlastních příjmů druhého z manželů při posuzování nepřekročení hranice 68000 Kč (§ 35ba odst. 1 písm. b) ZDP).

Náš zaměstnanec dostal v roce 2015 od zemědělského družstva 7200 Kč za pronájem pozemků. Můžeme u něho udělat roční zúčtování záloh nebo si bude muset podat sám daňové přiznání? Když se od příjmů z pronájmu odečte 30% výdajový paušál, je částka příjmu z pronájmu nižší než 6000 Kč, která je podmínkou pro podání daňového přiznání

V tomto případě bude muset zaměstnanec podat daňové přiznání, protože ostatní příjmy podle §§ 7 až 10 se berou, při posuzování hranice nepřekročení 6000 Kč, **nesnížené o výdaje**. Zaměstnavatel mu vystaví Potvrzení o zdanitelných příjmech a on si k daňovému přiznání vyplní ještě Přílohu č. 2, kde si uplatní u příjmů z nájmu výdajový paušál 30%.

Zaměstnanec zemřel v měsíci listopadu 2015. Můžeme u něho provést roční zúčtování na základě žádosti pozůstalých nebo si musí pozůstalí podat daňové přiznání?

Podle nového § 239b daňového řádu musí podat daňové přiznání za zemřelého (zůstavitele) osoba spravující pozůstalost. Pokud je osob spravujících pozůstalost více, plní tuto povinnost společně a nerozdílně. Podle odst. 4 tohoto paragrafu je osoba spravující pozůstalost povinna **podat řádné daňové tvrzení do 3 měsíců ode dne smrti**, a to za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti. Podle odst. 5 téhož paragrafu je osoba spravující pozůstalost povinna podat řádné daňové tvrzení **do 30 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti**, a to za část zdaňovacího období, která uplynula od úmrtí do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.

Poznámka: bylo by vhodné upozornit pozůstalé (osoby spravující pozůstalost), že pokud budou podávat daňové přiznání týkající se období od úmrtí do dne předcházejícího skončení řízení o pozůstalosti, nemůžou si podle § 38ga zákona o

daních z příjmů uplatnit nezdanitelnou část základu daně, slevu na dani a daňové zvýhodnění.

Zaměstnankyně byla do 23. června 2015 na rodičovské dovolené. Po jejím skončení pracovala a uplatňovala si od července daňové zvýhodnění na dvě děti. Její manžel podniká a uplatňuje výdajový paušál 60%, takže si daňové zvýhodnění na děti uplatnit nemůže. Mohla by si manželka uplatnit daňové zvýhodnění na tyto děti i za měsíce leden až červen?

Zde bude záležet na tom, jak vysokého příjmu manželka za dobu, kdy pracovala, dosáhla. Pokud manželka dosáhla v roce 2015 příjmu alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. 55200 Kč, což předpokládáme, tak si uplatní daňové zvýhodnění na děti formou slevy na dani nebo daňovým bonusem za celý rok 2015, a to buď v rámci ročního zúčtování záloh u svého zaměstnavatele nebo ve svém daňovém přiznání.

Zaměstnanec u nás nastoupil od října 2015. Předtím pracoval u zaměstnavatele, kde působila odborová organizace a on si tam na členských příspěvcích zaplatil částku 2600 Kč. Můžeme mu tuto nezdanitelnou částku uznat u nás, když zde nepůsobí odborová organizace? Výši zaplacených členských příspěvků má řádně potvrzenou.

Podle § 15 odst. 7 lze od základu daně odečíst zaplacené členské příspěvky ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která obhazuje hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců. Maximálně lze odečíst částku do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však 3000 Kč. U příspěvků odborové organizaci není vazba na to, že tato organizace musí působit u zaměstnavatele, kde chce nezdaničenou částku uplatnit. Pokud nebude překročena výše 1,5% zdanitelných příjmů resp. 3000 Kč, lze tuto částku uplatnit.

Na zletilé studující dítě našeho zaměstnance vystavil lékař posudek, že se není schopno připravovat na budoucí povolání pro nemoc. Je možné si na toto dítě uplatňovat daňové zvýhodnění i v tomto případě?

V tomto případě je třeba, aby zaměstnanec zašel s lékařským posudkem na finanční úřad, aby mu vystavil potvrzení, že poplatník vyživuje ve společně hospodařící domácnosti zletilé dítě do 26 let věku, které nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání. Na potvrzení této skutečnosti existuje tiskopis „Potvrzení o splnění podmínek pro uznání slev na dani a daňového zvýhodnění...” - 5458, který je ke stažení na stránkách Generálního finančního ředitelství.

Zaměstnanec si uplatňoval dva roky odpočet úroků z hypotečního úvěru, který měl na koupi bytu do vlastnictví. V roce 2015 si vzal u jiné banky hypoteční úvěr na refinancování předchozího hypotečního úvěru. Můžeme uplatnit odpočet úroků na tento nový hypoteční úvěr, když v něm již není uvedena bytová potřeba v podobě koupě rodinného domu, ale je pouze na refinancování předchozího hypotečního úvěru?

Podle znění § 15 odst. 3 písm. h) zákona o daních z příjmů se za bytovou potřebu považuje „splácení úvěru nebo půjčky použité poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g)“. V Pokynu GŘ D-22 se k této problematice uvádí „za bytovou potřebu lze považovat i splácení úvěru na splácení následných hypotečních úvěrů, kterými byly refinancovány předchozí úvěry...“. Z obojího je zřejmé, že odpočet úroků je možno i nadále provádět. Jako doklad pro kontrolu je vhodné mít vždy k dispozici i původní úvěr, kde je uvedena konkrétní bytová potřeba (koupě bytu).

Musí se uplatnit solidární zvýšení daně u daňového nerezidenta, který pobírá odměnu člena představenstva v akciové společnosti a tato odměna podléhá zdanění srážkou daně podle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1 (např. odměny členů statutárních orgánů) zákona o daních z příjmů, jedná-li se o příjmy ze závislé činnosti?

V zákonu o daních z příjmů je ve vztahu k příjmům ze závislé činnosti uplatněno **solidární zvýšení daně pouze u příjmů zdaňovaných formou záloh** (§ 38ha zákona). Z toho je zřejmé, že solidární zvýšení daně se neuplatní u příjmů zdaňovaných srážkou podle zvláštní sazby daně. To neplatí, pokud by se daňový nerezident rozhodl využít možnost podat daňové přiznání podle § 36 odst. 8 zákona o daních z příjmů. V tomto případě by se příjem zdaněný srážkovou daní překlasifikoval na příjem se zálohovou daní a ten se zahrne do celkového základu daně včetně dopadu na uplatnění solidárního zvýšení daně.

Které příjmy se zahrnují do příjmů pro posouzení, zda je splněn nárok na roční daňový bonus? Máme zaměstnankyni, která je na rodičovské dovolené, ale kromě toho má příjmy z pronájmu (§ 9) ve výši 48000 Kč a příležitostné příjmy podle § 10 ve výši cca 10000 Kč. Ve dvou měsících letošního roku ještě pracovala na dohodu o provedení práce s odměnou 5000 Kč bez podepsaného prohlášení k dani, takže byla zdaněna srážkovou daní.

Podle § 35c odst. 4 může daňový bonus uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období roku 2015 měl příjem podle § 6, 7, 8 nebo § 9 zákona o daních z příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. 55200 Kč. Vzhledem ke struktuře jejich příjmů, tak by se při posuzování dodržení 55200 Kč zahrnul pouze příjem z pronájmu (výdaje zde ale nesmí překročit příjmy. Do příjmů se již v roce 2015 zahrnují příjmy daněné srážkovou daní, které byly v rámci daňového přiznání překlasifikovány na zálohovou daň (tj. 2x5000 Kč). Příjmy podle § 10 do příjmu pro nárok na daňový bonus nevstupují. Vzhledem k tomu, že příjmy z pronájmu a překlasifikované příjmy z dohod o provedení práce jsou vyšší než 55200 Kč (48000+10000), může se jí poskytnout daňové zvýhodnění formou daňového bonusu.

Zaměstnanci byl v září roku 2011 poskytnut úvěr na koupi pozemku. Od tohoto roku si uplatňoval odpočet úroků z úvěru. Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat daňové přiznání za rok 2015, když nám zatím neprokázal stavebním povolením nebo oznámením stavby, že na tomto pozemku zahájil výstavbu bytové potřeby?

Pokud Vám zaměstnanec do 15. 2. 2016 nepředloží stavební povolení nebo ohlášení stavby, z kterých by vyplývalo, že začal s výstavbou **do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy**, musí si tento zaměstnanec podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 by si uvedl součet částek úroků, které si v letech 2011 až 2014 uplatňoval podle § 15 odst. 3 a 4 ZDP jako nezdanitelnou částku. Pokud do 15. 2. 2016 předloží doklad o včasném zahájení stavby, lze mu v rámci ročního zúčtování uplatnit zaplacené úroky i za rok 2015 a v letech budoucích.

Pracuje u nás občan Slovenska, který je zde daňovým rezidentem. V roce 2015 nám předložil smlouvu o penzijním pojištění uzavřenou na Slovensku. Ve smlouvě je sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kal. měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let. Po skončení roku 2015 přinesl potvrzení, že si na tuto smlouvu v tomto roce zaplatil 480 euro. Můžeme toto penzijní pojištění uznat jako nezdanitelnou částku a v případě že ano, tak za jakých podmínek?

Podle § 15 odst. 5 ZDP je možno odečíst od základu daně příspěvek v úhrnu nejvýše 12000 Kč na penzijní pojištění uzavřené mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kal. měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let. Vzhledem k tomu, že naše instituce tento produkt nenabízejí, mohlo se toto penzijní pojištění sjednat pouze v zahraničí. Pokud zaměstnanec předložil smlouvu o penzijním pojištění a potvrzení o zaplaceném příspěvku, je možné mu v rámci ročního zúčtování odečíst maximálně částku 12000 Kč. Přepočtení zaplaceného pojistného z eura na Kč se provede přes jednotný kurz, který za rok 2015 vyhlásilo GFR pokynem D-25 (je přílohou DIS 2/2016). V tomto pokynu má euro kurz 27,27 Kč, takže zaměstnanci můžeme odečíst částku 12000 Kč, protože $27,27 \times 480 = 13089,60$ Kč.

V průběhu roku u nás nastoupil zaměstnanec, který si přinesl Potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozího zaměstnavatele. Nyní při žádosti o provedení ročního zúčtování nám předložil ještě Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody o provedení práce (do 10000 Kč a srážková daň) od jiného zaměstnavatele. Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat daňové přiznání?

Pokud si tento zaměstnanec nebude chtít překlasifikovat srážkovou daň z dohody o provedení práce na daň zálohovou, můžete u něho roční zúčtování provést, protože srážková daň do ročního zúčtování záloh nevstupuje. Překlasifikace srážkové daně na zálohovou v daňovém přiznání by byla výhodná jen v případě nízkých příjmů zaměstnance a nevyčerpání slev na dani nebo daňového zvýhodnění na dítě. Pokud má zaměstnanec vyšší příjmy, nemusí Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody vůbec předkládat a my mu provedeme roční zúčtování...

Jak je to se zahrnováním přeplatku z ročního zúčtování záloh za předchozí rok do vlastních příjmů druhého z manželů? V případě, že by se tento přeplatek do příjmů zahrnul, překročí manželka hranici 68000 Kč.

Přeplatek z ročního zúčtování se do vlastních příjmů druhého z manželů zahrnuje, protože podle Pokynu GFR D-22 se vlastními příjmy manželky/la rozumí úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje

včetně příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob nebo nejsou předmětem této daně. Jedinou výjimkou v zahrnování jsou pouze příjmy výslovně uvedené v § 35ba zákona o daních z příjmů (např. dávky SSP, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky sociální péče apod.).

Dva naši zaměstnanci skončili zaměstnání v měsíci listopadu a potom se zaregistrovali na Úřadu práce. Nyní chtějí, abychom jim udělali roční zúčtování záloh za rok 2015. Musí nám doložit potvrzení z Úřadu práce, že tam byli zaregistrováni?

Údaj na straně 3 Prohlášení k dani pod bodem 3 písm. b) (tj. další plátcí daně) se vyplňuje pouze v případě, že zaměstnanec měnil v průběhu roku zaměstnání a měl více plátců postupně. Vzhledem k tomu, že Úřad práce není plátcem daně (dávky v nezaměstnanosti jsou od daně osvobozeny), nemusí se údaje o době evidence na Úřadu práce uvádět.

2/ ZAVEDENÍ LETNÍHO ČASU V ROCE 2016

Dne **27. března 2016 začíná**, podle NV 222/2011 Sb. o zavedení letního času v letech 2012 až 2016, **letní čas**.

V § 3 tohoto NV se řeší „vliv zavedení letního času na stanovenou týdenní pracovní dobu“.

V odst. 1 se uvádí, že „*stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž počátek letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku zavedení letního času zkrátí, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu kratší*“.

V odst. 2 se říká, že „*stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž konec letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku ukončení letního času prodlouží, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu delší*“.

Z odst. 1 a 2 vyplývá to, že zaměstnanec, který odpracuje při přechodu na letní čas místo 40 hodin pouze 39 hodin, splnil stanovenou týdenní pracovní dobu. Naopak u zaměstnance, který při ukončení letního času odpracoval místo 40 hodin 41 hodin, je týdenní pracovní doba splněna odpracováním těchto 41 hodin a tato hodina navíc není přesčasovou prací.

Co se týče **odměňování**, tak by měl být postup zaměstnavatele následující:

- u **zaměstnanců odměňovaných měsíční mzdou**, **obdrží zaměstnanec plnou měsíční mzdu jak při odpracování jedné hodiny navíc, tak při odpracování o jednu hodinu méně**,
- u **zaměstnanců odměňovaných hodinovou mzdou**, **by měl každý zaměstnanec obdržet mzdu za skutečně odpracované hodiny**,
- **stejně by se postupovalo u složek mzdy poskytovaných za hodinu práce, tj. u příplatku za práci v noci, za práci v sobotu a neděli apod.**

Tzn., že zaměstnanec, odměňovaný hodinovou mzdou, který při začátku letního času odpracoval místo plánovaných 12 hodin 11 hodin (nebo místo 7,5 hodiny 6,5 hodiny), obdrží mzdu za 11 resp. 6,5 hodiny. Vzhledem k tomu, že v noční době (22,00 až 6,00 hod.) odpracoval díky posunu času pouze 6,5 hodiny, obdržel by příplatek za práci v noci za 6,5 hodiny. Pokud mu náleží ještě další příplatky (např. za práci v

sobotu a neděli), postupovalo by se při jejich výpočtu obdobně, tj. náležely by za skutečně odpracované hodiny.

Obdobný postup výpočtu mzdy by se u něho uplatnil i v případě skončení letního času, kde by se zaměstnanci s hodinovou mzdou platilo vše za 13 resp. 8,5 hodin.

Letní čas skončí 30. října 2016. Vzhledem k tomu, že NV 222/2011 Sb. platí pouze pro roky 2012 až 2016, měl by být letní čas v roce 2017 zrušen, pokud ovšem Poslanci Evropského parlamentu a poté naše vláda nevyhodnotí jeho „mimořádný přínos pro zdraví občanů svých národů...“ a nevyhlásí jej i pro další období.

3/ ODMĚNY JEDNATELE DAŇOVÉHO NEREZIDENTA (Katarína Dobešová)

V § 6 odst. 1 ZDP byly novelou od 1. 1. 2015 vypouštěny v písmenu c) pro nadbytečnost příjmy definované jako „odměny orgánu právnické osoby“ (v bodě 2), neboť odměny člena orgánu, ať již individuálního nebo kolektivního orgánu právnické osoby, jsou již od 1. ledna 2014 v podstatě vždy zahrnuty mezi příjmy definované v § 6 odst. 1 písmenu c) bod 1 ZDP. Odměna je chápána ve smyslu zákona o obchodních korporacích, který v § 59 až § 61 upravuje smlouvu o výkonu funkce a součástí smlouvy jsou údaje o odměňování, tj. odměnou se zde rozumí veškerá plnění, která této osobě za výkon funkce člena orgánu právnické osoby od obchodní korporace náleží, a to včetně odměny za práci a případných benefitů.

Podle smluv o zamezení dvojího zdanění v oblasti daní z příjmů a majetku se tyto příjmy zdaňují v souladu s článkem „Tantiémy“ a patří tam i případné benefity nebo nepeněžní plnění. **V § 22 odst. 1 písm. g) bod 6. ZDP byly v této souvislosti prohlášeny za příjmy ze závislé činnosti, které mají zdroj na území ČR v případě daňového nerezidenta také „odměny členů orgánů právnických osob“ (včetně jednatelů).** Jedná se o odměny, ze kterých musí plátce daně podle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1. ZDP **srážet daň zvláštní sazbou** (nelze přihlídnout k podepsanému prohlášení k dani). Základem daně pro srážkovou daň je v souladu s § 6 odst. 14 ZDP v těchto případech také „superhrubá“ mzda. Z těchto příjmů se vybírá daň zvláštní sazbou podle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1 ZDP ve výši 15 % a ve výši 35 %, jedná-li se o nerezidenty tzv. daňových rájů. Plátce daně je současně s úhradou daně nadále podle § 38d odst. 3 ZDP povinen oznámit tuto srážku správci daně v hlášení o srážce daně z příjmů daňových nerezidentů ČR (tiskopis č. 25 5478 MFin 5478 - vzor č. 12). V odůvodněných případech je správce daně oprávněn na základě žádosti zprostit plátce daně této povinnosti. Sražená daň se promítne po skončení roku na tiskopise Vyúčtování daní z příjmů vybíraných srážkou (tiskopis č. 25 5466 MFin 5466 - vzor č. 17). Podle § 36 odst. 8 ZDP mohou rezidenti členského státu EU nebo dalších států tvořících EHP uvést i tyto příjmy do daňového přiznání, nelze je ale zahrnout do ročního zúčtování záloh. Poplatníkovi s těmito příjmy lze vystavit také Potvrzení podle § 38j odst. 3 ZDP, i když je obvykle správce daně nepožaduje, neboť má informace o zdanění těchto příjmů z hlášení, které obdržel od plátce daně. Poplatník pro účely vypořádání své daňové povinnosti ve státě rezidence obvykle potřebuje „Potvrzení o sražení daně § 38d odst. 7 ZDP“ (viz formulář MF č. 25 5231 MFin 5231 vzor č. 8). O toto potvrzení může poplatník požádat přímo nebo prostřednictvím plátce daně finanční úřad, u kterého je veden příslušný plátce daně. Toto potvrzení je finančním úřadem vydáváno plátcovi, který jej pak poskytne poplatníkovi.

4/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK Z DAŇOVÉHO BONUSU

Zákon 99/63 Sb., občanský soudní řád nemá v § 299 mezi ostatními příjmy, z kterých lze srážky ze mzdy provádět, uveden daňový bonus. Někteří exekutoři se neustále snaží vymáhat provádění srážek ze mzdy i z daňového bonusu. V těchto případech je odkazujeme na Judikát Vrchního soudu v Olomouci (3 VSOL 852/2011-A-10), kde se uvádí, citujeme: „*Daňový bonus není ovšem součástí zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti – je zvláštním plněním poskytovaným poplatníkovi státem – a výpočet čisté mzdy (pro srážky ze mzdy) neovlivňuje.*“ Někteří exekutoři přišli na to, že by mohli získat daňový bonus tzv. „příkázáním jiných peněžitých pohledávek“. Jak postupovat v tomto případě?

V případě **exekučního příkazu k provedení exekuce příkázáním „jiných peněžitých pohledávek“** je situace jiná, protože daňový bonus lze považovat za pohledávku zaměstnance za zaměstnavatelem a podle § 312 OSŘ lze výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky povinného než pohledávky z účtu nebo nároku uvedeného v § 299 OSŘ naříditi i v případě, že pohledávka povinného se stane splatnou teprve v budoucnu nebo bude postupně vznikat...

Podle věty druhé § 313 odst. 1 soud zakáže dlužníkovi povinného (což je zaměstnavatel), aby od okamžiku, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí, povinnému (tj. zaměstnanec, kterému dluží zaměstnavatel bonus) jeho pohledávku vyplatil nebo s ní jinak nakládal.

Pokud tedy soud nebo soudní exekutor rozhodne o provedení exekuce příkázáním jiných peněžitých pohledávek, které má povinný za dlužníkem, a to z titulu daňového bonusu doporučujeme tuto srážku provádět a posílat ji exekutorovi (ve většině případů vyžadují celou výši daňového bonusu). Zde dojde pravděpodobně k situaci, kdy budeme provádět klasickou srážku ze mzdy pro exekutora, který je první v pořadí a daňový bonus budeme posílat exekutorovi, který vydal příkázání jiné peněžité pohledávky...

5/ ZÁPOČET OSOB INVALIDNÍCH VE TŘETÍM STUPNI INVALIDITY JEŠTĚ PO DOBU 12 MĚSÍCŮ PO ODEBRÁNÍ INVALIDITY

V souvislosti s plněním povinného podílu osob se zdravotním postižením se objevil problém se započítáváním osob, které byly invalidní v prvním nebo druhém stupni a poté byly posouzeny, že již nejsou invalidní, a to ještě po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení.

V časopise Mzdová účetní č. 1/2016 se v článku JUDr. Zdeňky Leiblové „Plnění povinného podílu...“ objevil na straně 9 text, že by se stejných 12 měsíců mohla započítávat na plnění povinného podílu i osoba, která byla invalidní ve třetím stupni a které byla invalidita odebrána (tzn., že už nebude vůbec invalidní!).

V § 67 odst. 6 se skutečně hovoří pouze o zápočtu po dobu 12 měsíců po odebrání invalidity u osob, které **byly invalidní v prvním nebo druhém stupni**. O invalidních ve třetím stupni se zde nehovoří. Takže podle informací, které máme se autorka článku k dané problematice po konzultaci s MPSV vyjádří.

Poznámka: v praxi jsme se dosud nesetkali s tím, že by někomu, kdo byl invalidní ve třetím stupni, nebyla po zdravotní prohlídce ponechána alespoň invalidita prvního stupně. Takže invalidní osoba ve třetím stupni, které klesl stupeň invalidity se na plnění povinného podílu vždy započítala, i když se již nezapočetla podle § 17 vyhl. 518/2004 Sb. třikrát.

6/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

10/2016 Na základě smlouvy s učilištěm u nás konají žáci praktické vyučování, za které jim poskytujeme odměnu za produktivní činnost. Vzhledem k tomu, že máme nedostatek vlastních pracovníků, tak bychom chtěli s některými žáky sjednat nějaký druh pracovněprávního vztahu, na základě kterého by nám chodili vypomáhat o sobotách a nedělích. Jaká forma by byla pro obě strany nejvhodnější?

Podle § 6 odst. 9 písm. l) jsou odměny za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy od daně osvobozené. Na práci, kterou by pro Vás vykonávali mimo praktické vyučování je možno sjednat buď pracovní poměr, nebo některou z dohod mimo pracovní poměr. Při volbě vhodného vztahu bude záležet na rozsahu konané práce. Pokud by pracoval pravidelně všechny víkendy, tak by 300 hodin (dohoda o provedení práce) nestačilo. Zde by bylo vhodné sjednat dohodu o pracovní činnosti s tím, že do poloviny týdenní pracovní doby v průměru za dobu trvání dohody by se měl student vejít. Tato dohoda pravděpodobně založí účast na nemocenském pojištění (odměny 2500 Kč a více) a bude se z ní odvádět i zdravotní pojištění (jen ze skutečné odměny bez doplatku do minimální mzdy, protože za studenta je plátcem pojistného stát). Pro účely daně z příjmů by bylo vhodné dát studentovi podepsat Prohlášení k dani.

11/2016 Našemu zaměstnanci zemřela v lednu 2016 manželka. Ve společně hospodařící domácnosti s ním zůstaly dvě nezletilé děti, a to jedno jejich společné dítě a druhé dítě manželky z jejího předchozího vztahu. Může se i po smrti manželky považovat za vyživované dítě zaměstnance i dítě zemřelé manželky?

Podle Pokynu GŘ D-22 (k § 35c odst. 6 ZDP) se za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě, jehož rodič zemřel a dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu. Pokud tedy trvá i nadále společná domácnost dítěte manželky s ovdovělým manželem, může si uplatňovat daňové zvýhodnění i nadále.

12/2016 Jsme organizace, která spadá pod zákon 234/2014 Sb. o státní službě. Jak je to s odvodem pojistného na SZ a pojistného na VZP v případě výplaty odbytného nebo odchodného našim zaměstnancům? Odvádí se z těchto plnění daň z příjmů?

Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona 589/92 Sb. o pojistném na SZ se do vyměřovacího základu nezahrnují mimo jiné tyto příjmy „odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na které vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů...“. Z toho vyplývá, že pojistné na SZ se z odbytného ani odchodného neodvádí. Obdobný text najdeme i v § 3 odst. 2 písm. b) zákona 592/92 Sb. o pojistném na VZP, takže ani zdravotní pojištění se z těchto plnění neodvádí. Vzhledem k tomu, že odbytné ani odchodné poskytované podle zákona o státní službě není uvedeno mezi příjmy od daně osvobozenými, podléhají tato plnění dani z příjmů.

13/2016 Máme zaměstnankyni na rodičovské dovolené a ona by chtěla při jejím čerpání pracovat. Můžeme s ní např. sjednat dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti, aby si mohla přivydělat a nepřišla o rodičovský příspěvek?

*To, že bude zaměstnankyně v době čerpání rodičovské dovolené pracovat, nemá žádný vliv na poskytování rodičovského příspěvku. Podmínkou pro nárok na rodičovský příspěvek je osobní celodenní a řádná péče o dítě. Podle § 31 odst. 3 zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se podmínka osobní celodenní péče považuje za splněnou a rodičovský příspěvek náleží, jestliže dítě, které nedosáhlo 2 let věku, navštěvuje jesle nebo mateřskou školu v rozsahu nepřevyšujícím 46 hodin v kalendářním měsíci. Dítě starší 2 let může navštěvovat předškolní zařízení celodenně a nárok na rodičovský příspěvek zůstává zachován. **Mezi poskytováním rodičovského příspěvku** (poskytuje Úřad práce při splnění podmínek výše uvedených) a **poskytováním rodičovské dovolené** (poskytuje zaměstnavatel podle § 196 ZP, a to nejdéle do 3 let věku dítěte) **není vůbec žádná vazba...***

14/2016 Zaměstnankyni končí mateřská dovolená 14. února 2016. Než si požádá o rodičovskou dovolenou, tak si chce vyčerpat dovolenou za rok 2015 a 2016. Dovolená u nás činí 4 týdny a zaměstnankyni zbývají z roku 2015 ještě 2 dny dovolené. Na kolik dnů dovolené za rok 2016 ji vznikne nárok?

Podle Judikátu Krajského soudu v Ostravě (viz DIS 6/2014) se musí vycházet z předpokladu čerpání celé výměry dovolené za stávající kalendářní rok. V tomto případě ale ani případným vyčerpáním celé dovolené (20 dnů) za rok 2016, nezíská zaměstnankyně alespoň 60 dnů (leden 21+únor 10+stará dovolená 2+nová dovolená 20 = 53 dnů), takže ji může vzniknout maximálně nárok na 1/12 dovolené za 33 odpracovaných směn (21+10+2).

15/2016 Jakým způsobem se promítnou do provádění srážek ze mzdy nepeněžní plnění, která musí být u zaměstnance dodaněna a zpojistněna? Jedná se např. o poskytnutí vozidla k služebnímu a soukromému užívání, poskytování cestovních náhrad nad rámec cestovních náhrad, které nejsou předmětem daně apod.

Při bezplatném poskytování motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely se za příjem zaměstnance považuje částka ve výši 1% vstupní ceny vozidla. Vzhledem k tomu, že se jedná o příjem, který je předmětem daně z příjmů, podléhá i odvodu pojistného na SZ a VZP. Díky odvodu daně z příjmů a obojího pojistného z tohoto plnění bude čistý příjem zaměstnance nižší, než kdyby vozidlo k užívání neměl. Obdobným způsobem by čistý příjem snižovala i jiná plnění, která podléhají dani z příjmů a pojistnému (např. odběr výrobků od zaměstnavatele za cenu nižší než je cena obvyklá apod.).

16/2016 Může exekutor požadovat po zaměstnavateli i zasílání příspěvků na životní pojištění nebo penzijní připojištění, které jsou do 30000 Kč od daně osvobozeny?

Vzhledem k tomu, že příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem, na doplňkové penzijní připojištění nebo na soukromé životní pojištění

nejsou součástí čisté mzdy zaměstnance a ani nejsou uvedeny v § 299 odst. 1 OSŘ mezi ostatními příjmy, není možné z nich srážky ze mzdy provádět.

17/2017 Zaměstnankyně pracuje v třisměnném pracovním režimu, tj. i v nočních směnách. Nyní nám oznámila, že je těhotná. Chtěli jsme zaměstnankyni převést pouze na denní směny, ale ona s tím nesouhlasí a chce v noci pracovat i nadále. Můžeme ji převést na denní směny i bez jejího souhlasu?

Podle § 239 odst. 1 ZP požádá-li těhotná zaměstnankyně pracující v noci o zařazení na denní práci, je zaměstnavatel povinen její žádosti vyhovět. Z toho vyplývá, že pokud noční práce neohrožuje těhotenství zaměstnankyně a zaměstnankyně sama nepožádá o převedení na denní práci, může i nadále tuto práci v noci vykonávat. Nesmí se ale jednat o práci, která je těhotným zaměstnankyním zakázána.

7/ OPRAVY CHYB V PŘEDCHOZÍCH ČÍSLECH DIS

V DIS č. 4/2015 na straně 2 jsme psali o Potvrzení o zdanitelných příjmech vzor č. 23 a u řádky 19. jsme nesprávně uvedli, že na tuto řádku se uvedou nezdánitelné částky zohledněné z titulu penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření (§ 15 odst. 5) a nezdánitelné částky zohledněné z titulu soukromého životního pojištění (§ 15 odst. 6), které byly uplatněny v rámci ročního zúčtování záloh za rok 2014. Vzhledem k tomu, že ř. 19 se vyplňuje pouze v případě, že roční zúčtování za příslušné zdaňovací období nebylo – bylo provedeno, tak se **tento údaj vyplní pouze v případě, že se bude jednat o zdaňovací období roku 2015**. Tzn., např. v případě, že jste provedli roční zúčtování záloh za rok 2015 a zaměstnanec Vás potom požádal o vystavení Potvrzení o zdanitelných příjmech z důvodu, že je povinen podat z nějakého důvodu daňové přiznání, tak v tomto případě se na ř. 19. uvedou částky penzijního nebo životního pojištění, které si případně uplatnil v rámci ročního zúčtování za rok 2015.

V DIS č. 1/2016 na straně 4 jsme uváděli maximální výši podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci. Vzhledem k tomu, že se podle § 50 odst. 5 zákona 435/2004 Sb. o zaměstnanosti výše podpory v nezaměstnanosti zaokrouhluje na celé koruny nahoru, bude maximální výše podpory v nezaměstnanosti činit **15024 Kč** ($25903 \times 0,58 = 15023,74$) a maximální výše podpory při rekvalifikaci **16837 Kč** ($25903 \times 0,65 = 16836,95$).

V DIS 2/2016 na straně 10 v příkladu č. 3 jsme nezaokrouhlili základ daně snížený o nezdánitelné částky na celé stovky směrem dolu, takže vypočtená daň na ř. 12 by byla po opravě 25035 Kč, daň po slevě na ř. 20 by byla 195 Kč a přeplatek na dani na ř. 22 by měl být 3909 Kč.

Za vzniklé problémy se všem našim pozorným čtenářům omlouváme.

Závěrečný pozdrav se týká dodatečných ustanovení a je opět od pana MURPHYHO:

DODATEČNÉ USTANOVENÍ NIKDY NEVĚSTÍ NIC DOBRÉHO.
